

fogva indokolt az alapperbeli jogosított félnek megadni a kielégítési végrehajtás elrendelésével és foganatosításával jogainak biztosítására ugyanazokat az eszközöket egy, legtöbbször már *jogerős*, ítélet alapján, amit valamely *elsőbírói* marasztaló ítélet alapján a biztosítási végrehajtás elrendelése és foganatosítása formájában is megkap, — annál is inkább, mert a Ppé. 41. §-ában foglalt korlátozásokkal lefolytatott kielégítési végrehajtás lényegében és tartalmilag nem más, mint a biztosítási végrehajtás lefolytatása. Emellett szól az is, hogy a Vt. 42. §-ában szabályozott kivételnek is, ahol a felfüggesztésnek abszolút hatálya van, csak akkor van helye, ha a marasztalás összege letétbe helyeztetett; tehát a végrehajtató ily módon itt is biztosítva van megítélt követelése tekintetében.

A kivételektől eltekintve, tehát végeredményben a végrehajtás felfüggesztésének elrendelése esetén sem utasítható el a kielégítési végrehajtás iránti kérelem, hanem azt, — ha a végrehajtató úgy kívánja, — *el kell rendelni és foganatosítani is kell*. Ha pedig netalán a bíróság jogszabálysértéssel „az elrendelésre és foganatosításra is kiterjedő hatállyal” függesztette fel a végrehajtást olyan esetben, mikor arra törvényes alap nem volt, természetesen még sem lehet a végrehajtási kérelemnek helyt adni, hanem azt el kell utasítani, mert a végrehajtás elrendelésénél a bíróság a felfüggesztő határozat tartalmához kötve van és a felfüggesztő végzés jogszabálysértő tartalmát a végrehajtás elrendelésével kijavítani nem lehet. Minthogy azonban a felfüggesztő végzés ellen az általános szabály szerint külön fellebbevitelnek helye nincs, a jelzett sérelmet, például a végrehajtási kérelmet a fentiekhez képest szükségkép elutasító végzés ellen használt felfolyamodás során lehet orvosoltatni.

Dr. Harmath Zoltán.

Végrehajtásjogi szemle.

I. *Igényper nem létező felperes nevében.* Ujabbán Budapesten mindinkább elburjánzik az a visszaélés, hogy a végrehajtás foganatosításától számított 15 napon belül nemlétező személy nevében igénykeresetet adnak be, amelyet a bíróság a törvény értelmében halasztó hatályúnak nyilváníti, tehát a végrehajtás menete megakad s a kitéüzött tárgyaláson derül csak ki a kézbesítő jelentéséből, hogy a felperesként megjelölt személy a keresetlevélben megadott címen ismeretlen. Ilyenkor olyan helyzet áll elő, amely erősen próbára teszi a bírói ítélőképességet, mert a perrendtartásban (sem a végrehajtási eljárásban) nincsen olyan szabály, amely a bírót ily esetben eligazítaná, hanem ilyenkor csak a józan életfelfogás szabhat irányt a teendőkre nézve. Az

az eljárás, amelyet ily esetben régebben alkalmaztak (a volt V. ker. járásbírószágon), hogy az eljárás a felperes jelentkezéséig szünetel, tarthatatlan, mert a szünetelés dacára a már kimondott halasztó hatály megmarad, vagyis a végrehajtást folytatni mindaddig nem lehet, míg az igényper el nem dől. A nemlétező felperes nyilván sohasem fog jelentkezni, a végrehajtható, vagyis az igényperbeli alperes pedig nem lesz soha abban a helyzetben, hogy a nemlétező felperes lakcímét bejelenthesse.

A másik megoldás szerint, amelyet jelenleg a budapesti közp. járásbírószágon alkalmaznak, a keresetlevelet az ismeretlen helyen lakó felperesnek hirdetmény útján „kézbesítik“, amely hirdetményt a bíróság táblájára kifüggesztik, egyszersmind ügygondnokot rendelnek felperes részére és azt idézik az újból kitűzött tárgyalási határra. Ez a megoldás azonban nem törvényszerű, mert a perrendtartás csak az alperes részére való kézbesítésnél ismeri a kézbesítésnek ezt a módját (Pp. 176. §.) azonfelül ez a megoldás azon a késedelmen felül, amelyet ez a visszaélés okvetlenül okoz az által, hogy a nemlétező személy részére a kézbesítést megkísérlik, ami több hónapot jelent olyan esetben, ha felperesként külföldi személyt jelölnek meg, a diplomáciai kézbesítésnél fogva (legalább 4—5 hónapot) — szükség nélkül újabb késedelemmel jár még akkor is, amidőn a visszaélés már kiderült.

Szerintem tehát szükségtelen minden további eljárás akkor, amidőn a tárgyalási határnapon a bíró előtt fekszik a kézbesítő jelentése, amely szerint a felperesként megjelölt személy a megadott címen ismeretlen. Ebből a jelentésből ugyanis a bírónak egyszerűen meg kell állapítania azt a tényt, hogy a peres formákkal való visszaélés történt a végrehajtás megakadályozása céljából, nevezetesen, hogy a felperesként megjelölt személy nem létezik. Aki mint igénylő felperes fellép, annak csak ismerni kell a saját lakcímét, ha tehát a megjelölt helyen ismeretlennek jelzik, ebből nyilvánvaló, hogy valaki az igénykeresetet nemlétező személy nevében adta be a végrehajtás megakadályozása céljából. Ha pedig a felperesként megjelölt személy nem létezik, a peres eljárást felperes hiányában meg kell szüntetni. Egyszersmind azonban leckét kell adni a hamisítóknak. Aki nemlétező személy nevében keresetet ad be, az szándékosan közreműködik abban, hogy valótlan tények vezettessenek be a nyilvános könyvbe, vagyis a Btk. 400. §-ba ütköző közokirathamisítást követ el; ennek felderítése végett tehát az iratokat az ügyészhez át kell tenni. Jól bevált ez a módszer a volt V. ker. járásbírószágon, ahol husz évvel ezelőtt mint kezelő bíró vettem azt gyakorlatba, s akkor ezek a visszaélések egyszerre megszűntek s csak most 1—2 év óta jutott valakinek ez a recept eszébe s azóta ismét mind sűrűbben fordul ez elő.

A mindinkább terjedő visszaélésekkel szemben szükségét

láttam annak, hogy sürgős előterjesztésben felhívjam az igazságügyminiszter úr figyelmét ezekre a jelenségekre és azok megszüntetésére azt a javaslatot tettem, hogy törvényes felhatalmazása alapján adjon ki a miniszter úr egy rendeletet, amely szerint igényperert beadni külföldi egyén nevében csak ügyvédi — természetesen csak belföldi ügyvédi — képvisellel lehessen s az enélkül beadott ily igénykeresetek hivatalból visszautasítandók legyenek. Ezzel megszűnik a hosszadalmas külföldi kézbesítéssel nyert halasztás lehetősége, mert ügyvédi képviselő esetén a kézbesítés az ügyvéd kezéhez történik. Másrészt pedig mondja ki a rendelet azt is, hogy oly esetben, ha az igénykeresetben megjelölt felperes a kézbesítő jelentése szerint a kijelölt helyen nem létezik, a bíróságok minden további nélkül szüntessék meg az eljárást és az ügyet tegyék át az ügyészhez. Szerintem azonban rendeletre csak a külföldi igénylő esetében van szükség, mert az új jogszabály lenne, hogy külföldi nevében igényper csak ügyvédi képvisellel legyen beadható. Abban az esetben azonban, ha az igénylőként szereplő belföldi egyén a kézbesítő jelentése szerint a kijelölt helyen ismeretlen, már ma is az az eljárás helyes, amelyet fentebb leírtam és nem szabad a nyilvánvaló visszaélés felismerése dacára a formai szabályok között tehetetlenül vergődni, s a jogszolgáltatást kigunyolni engedni.

II. Törvényes zálogjog és igényper. Ha szembeállítjuk a Vht. 72. §-ának rideg szabályát, mely szerint a bérbeadót a kibérelt helyiségben levő ingóságokra törvényes zálogjog illeti meg, s a 89. §-nak ehhez a rendelkezéshez kapcsolódó azt a szabályát, amely oly esetben, amidőn a végrehajtató törvényes zálogjoggal terhelt ingóságokat foglaltat le, a halasztó hatállyal bíró igénykeresetet kizárja, — Magyarország magánjogi törvénykönyve javaslatának 1503. §-ában foglalt szabállyal, amely csak azokra az ingókra ad az ingatlan bérbeadójának törvényes zálogjogot, melyeket a bérlő vagy együttélő házastársa vagy gyermeke vagy részükre más hozott a bérlemény szerződészerű használatának céljából a bérlemény területére, úgy kétségtelenül szembeötlő az óriási szakadék, a kiállító igazságtalanságokra s a végeredményben a forgalmat is megbénító eredményre vezető rideg szabály, s a törvényes zálogjognak az ellentétes érdekeket összeegyeztető s a legnagyobb visszasságokat kiküszöbölő új szabályozása között.

A törvényes zálogjognak a Vht. 72. §-ban foglalt szabályozása betű szerinti értelmében a jognak ad absurdum, minden jogérzet ellenére való gyakorlására vezet, mert a törvény szövege szerint a merő véletlenből vagy átmenetileg a bérlemény területén levő ingóságokra is kiterjed a törvényes zálogjog, amelyeket nem a bérlő és nem hozzátartozói, hanem idegen személy